

«Jedelde hakykat dogulýar» (...my) ? !

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar

написано kitapcy | 26 января, 2025

"Jedelde hakykat dogulýar" (...my) ? ! **Serdar Ataýewiň Nukdaýnazar sahypasy üçin ýörite çykyşy**

Şenbe, 07.10.2023 ý.

Önküler: «DU CHOC DES OPINIONS JAILLIT LA VERITÉ» – «Jedellerde hakykat dogulýar» diýipdirler.

«Dile geldi, bile geldi», hut şu aýtgy bilen bagly öz durmuşymda bolup geçen bir wakany gürrüň bereýin.

Bir gezek, işde, kärdeşim hem halypam, otuz-kyrk ýyllyk tejribeli hukukçy hem mugallym, hukuk ylymlarynyň kandidaty, alym ýaşuly bilen, bir gartaşan hünärmen jedele girdi. Özem ol hünärmen ýaşuly, bilmeyän zady hakda gereginden artyk gaty gaharlanyp, özüniňkini subut etmäge başlady.

Ýogsa, özüňiz bilyäňiz, munuň ýaly jedellere, harçaňlaşmalara kesesinden syn edip durana, kimiňkiň dürs, kimiňkiňem tersdigi has gowy görünýär-ä. Menem anyk düşünip otyryň, halypamyňky ýüzzzz-ä däl müňňň göterimem dogry. Sebäbi ol, öz hünärinde «çorba sowadyp, birki tamdyr çöregi artyk iýmeg-ä» beýlede dursun, «wagonlap çorba-da, çöregem» jedeldeşinden köpräk iýendir-le :-).

Onsoň, ýaşuly hünärmen-ä gyzaryp-bozaryp, dergazaba münüp, her sözi bilen özüniň telegini palak edip, şol gidip otyr, gidip

otyr. Özem, "basyp almak isleýän galasyny zabt etmegin
deregene" sesi bilen aljak bolýarmy nämemi, gohunyň desibeli
barha oktawalanyp, has falsetlesip barýar.

Halypam bolsa, munça-munça zatlary köp gören, gahary gelýäni
bildirip dursa-da, özüne basalyk edýär. 0ňa sypaýyçylyk bilen,
sowukganly düşündirjek bolýar.

Delilleri getirýär.

Kanunlara salgylanýar.

Umumy iş tejribesinden mysallary agzaýar.

Bolanok.

Barybir ol «eňegiň» şol bir eňekligi.

Ahyry halypam, garşydaşy özünden iküç ýaş kiçi bolansoň:
«Inim, gel ikimiz dawalaşmaly-la. Bolýa, seňki dogry,
bileniňden galma. Yöne menden şu meseläni sorasalar, men öz
nukdaýnazarymy aýdaryn» diýip, biderek sene-meneden ýadap,
elini galdyrdy.

Onda-da, onuň jedeldeşi, dawadan doly ýadamanmy ýa-da özuniň
şeýle gümürtigrägem bolsa üstün çykanyna kellesi göçdumi, ýa-
da bolmasa, özüniň «ähli ylymlaryň düýbüni deşendigini» has
gutarnykly, tamam-tepbet-tekiz-tükenen-tükezziban subut etjek
boldumy nämemi, hondanbärisi gürläp galdy:

-Ýo, agam, beýdip, maňa eglişik etme. Onsoňam, bu jedel
biderek jedel däl ahyry. Özüňiz bilyäňiz-ä, ony men size
öwretmeli däl-ä. Latynlar: «Du hok des opiniyonis jaýilit la
werite – Jedelde hakykat dünýä inýär» diýipdirler-ä...

Bu sözem halypamyň degnasyna degdi.

Ol birdenkä çym-gyzyl bolup gyzardy-da, gözüne gan öýdürrip,
gazap bilen jabjynyp goýberdi:

-Jähennem bol-eý, şu taýdan, elipden şermende, buduna buşugyp
ýören, zaýyrdawugyň biri! Bolduň meň başyma, latynçany bilyän,
mahaw! «Jedelde hakykat dogulýa»! Wah, seňemmır gününe
ýanaýyn-aý, sähne! Bilseň, hiç bir jedelde ol-a hakykat ekeni,
enesini garry eşek maýran gatyram doglanok! Pohuny iýipdir,
seň şo latynlaň! Häý, samsygyň biri samsyk! Ýuwaşlyk bilen,
tüyüňi ugruna sypalap: «ataň ýagşy, eneň ýagşy, özüň olardanam
beter bagşy» diýip, gep düşündiräýjek boldum welin, kelläm-ä
iýdiň!

...Ol kejeňek ýaşuly, halypamdan mazaly petigulusyny alyp
gidensoň, halypam oňa birneme gynandy. Uludan demini aldy-da,
nesihat beriji äheňde hümrüdedi:

-Dogry-y-y! «Eşek» bilen «eşegiň kölegesi» hakda jedelleşmek –
akyllylygyň alamat-a däl. Ýöne, inim, işiňi gowy etjek bolsaň,
iş bilen baglanyşykly, iş üstünde, her tüýsli «haýwanlar»:
«eşekler», «itler», «doňuzlar», «mäkiýanlar», «sygyrlar»,
«totyguşlar», «ýylanlar», «şagallar», «goýunlar», «geçiler»,
«alakalar», «gargalar» we ş.m. bilen işem salyşmaly bolýar,
olara geipiňi azda-kände düşündirmek üçin çekeleşige-de girmäge
mejbur bolýarsyň-da... Nätjek-dä. Ynsan durmuşynyň ýasawy-
gurnamy şeýle... Nukdaynazar